ל) שבת פו:, צ) [ע"ו לה],
ג) [לעיל כת:], ד) [ל"ל כת:],
נ) [ע"י סוס' ב"ק כה. ד"ה
ל) [ע" סוס' ב"ק כה. ד"ה
ל) [לע" נים:], ט) [ויקרה
ל) [לע" נים:], ט) [ויקרה

(נעיל יט:), ש) [ויקרה טו], י) [לעיל לב:], כ) [ויקרה טו], () [לעיל לב:], מ) בס״ה: כקרי, () [ע״ע סוס״ ב״ק יט.
ד״ה רב אשי וחוס״ יומא מ:
ד״ה ועשהו וחוס״ שבועות

תורה אור השלם

וְהַדְּוָה בְּנְדְּתָה וְהַוְּב אֶת
וֹבוֹ לַזְּבֶר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ

אַשר יִשְׁכַּב עם טמאַה:

. 2. זאת תורת הזב ואשר

נר מצוה לב א מיי׳ פ״ב מהל׳ מטמאי משכב ומושב הל' ו והל'

י: לג ב מיי פ״ה מהלי אבות הטומאה הלי יו: לד ג מיי׳ פ״א מהל׳ מטמאי משכב ומושב הל' יב:

תום' הרא"ש

בי קא מיבעיא לי׳ לאחר ג׳. , בביא לי לאחר ג'. אע"פ שהתלמוד קבעו בדברי רר פמט -אע"פ שההלמה קבעה בדברי רב פפא בפרק ר' עקיבא אינו מדברי רב פפא אלא שהתלמוד פי' שם הסוגי' כפי המסקנא דהכא יכי האי גוונא אשכחז בפ׳ וכי האי גוונא אשכחן בפי המקבל גבי קבלנות עובר משום בל תלין או לא: אם אינו ענין לזכר כוי. ותימה ילוקמה בזכר לטמא דם היוצא מפיו ומפי האמה היוצא מפיו ומפי האמה ושאר משקין שבו שאינו מעין דמטהר לקמן בפ׳ דם הנדה וי״ל דלא מסתבר ליה לאוקומי אלא במידי דאשכחן ליה טומאה במקום אחר ודם טהרה במקום אווו זום טוודה. שייכא ביה טומאה בלא ימי טוהר ואפי׳ למ״ד שני מעיינות הן מ״מ דמי לדם . נדה דאתי מן המקור. ותימה ולוקמה לטמא קרויו של זב במשא וי״ל דלא מסתבר כיון שלא מצינו בקרי טומאת משא בשום מקום: מומאת משה בשום מקום: גדול בין קטן. רש"י ל"ג לנקבה כל שהיא נקבה בין גדולה בין קטנה דלנקבה אצטריך לרבות מעיינות מצורע ולפירושיו קאי מאבע"ץ אהא דאמרי וב"ש איז שום טומאה פריד ואתא אין שום טומאו פויין יאומא למימר דלא פרכינן שום טומאה. ונראה דקאי ואבע"א ארישא דמילתא דמפר' ר' יצחק דטעמ' דמפר' ר' יצחק דטעמ' דב"ה משום דרייש לזכר לרבות מצורע למעיינותיו וב"ש מוקמי לה לרבות קטן וקטנה ולא מוקמי ליה למעיינות כלל כר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה בנו של ר' יוחנן בן ברוקה בריש פרקין ומעיינות נפקא להו מקרא אחרינא וכן לקמן בשמעתין דמאן דמוקי ליה לרבות קטן לא מוקי ליה למעיינות כלל . מדקאמר על רב יוסף הא איהו דאמר זאת תורת הזב ראיה ראשונה של זב מהו שתטמא. פרש"י שניה לא קא מיבעי׳ לן דהא מרבינן לה מלזכר כל שהוא זכר לה מלזכר כל שהוא זכר והתם תרתי ראיות כתיבי משמע דאי הוי נפיק ליה קטן מזאת תורת הזב לא קא . מיבעי׳ ליה דפשיטא ליה קרא זאת תורת הזב בין קוא יאור וחוד בין גדול בין קטן הא איהו נמי פשיטא ליה דמאן דדריש קטן מהך קרא דראיה ראשונה שלו טמאה. ועוד הקשה רבי׳ מאיר דא״כ דריש לקיש מיבעיא ליה . אליבא דב"ש דלא כהלכתה ופי׳ דמיבעי׳ אליבא דב״ה ופי׳ דמיבעי׳ אליבא דב״ה וה״ק מהו שתטמא מי אמרינן דוקא זב בעל שתי ראיית הוא דמרבינן מזאת באדם טהור מטמיא במשא כדאמר לקמן בפרק דם הנדה (דף נה.) זוב מטמא במשא ויליף לה מזובו טמא הוא נויקרא טון וההוא בראייה שניה תורת הזב אע"ג דבקרא לא כתיב דמנה הכתוב שתים וזב בעל שתי ראיות זב גמור הוא לטומאה אלא שאין טעון קרבן כי תיבעי לן ראשונה דבאדם דעלמא לא מטמיא אלא במגע הכא במצורע מאי מקום זיבה מעיין הוא ואיתרבי מלוכר [שם] לרבות מצורע למעיינותיו ומעיינות מטמאו במשא כדאמר בפרק דם הנדה (לקמן נה:) וכי ירוק הזב בטהור וויקרא טון במה שביד טהור: או לאו מעיין הוא. והויא כשאר ראייה ראשונה של כל אדם דבמגע אלא זב פעם אחת ואינן . נוהגין בזב בעל ראיה אחת מטמיא: זובו טמא. היינו ראייה שניה שהרי מנה הכתוב שתים זב מבשרו זובו טמא: לימד על הזוב שהוא טמא. ואמר בדם הנדה (שם דף נה.) כגון כל המשכב אשר ישכב עליו הזב וגו' וכל כלי אשר

בי קבויבעיא דיה דאחר ג'. אע"פ שהש"ס קבעו בדברי רב פפא ואפי׳ במעי עובדת כוכבים. שאם תפלטנו על הבגד תטמאנו: חוץ ממימי בשבת פרק ר"ע (דף פו:) אינו מדברי רב פפא כדמשמע הכא קבלן עובר בבל תלין או לא אומן קונה בשבח כלי והלואה היא או

אינו קונה ושכירות היא אמר להו עובר ובהגוול קמא (ב״ק דף נט.) מוַקי לה ההיא בעיא בשליח דאגרת דלא שייך אומן קונה בשבח כלי 0 א"נ י"ל דהכל מדברי רב פפא והכא סבר המקשה דרב פפא בעי בין תוך ג' בין לאחר ג' מי אמרינן דכיון דאכלי שקצים ורמשים אף בתוך ג' מסריח וטהור או דלמא כיון דלא דייגי במצות אף אחר ג' טמא: אם אינו ענין דובר תנהו ענין לנקבה. וא״ת ולוקי ליה בדם מגפתו או יולא מפיו או מנחיריו ושאר משקין שבו שאינו מעין דמטהר לקמן בפרק דם הנדה (דף נה:) בזב ל דלה בעי לחוקמיה בהו משום דלא אשכחן בהו טומאה בשום מקום אבל דם טוהר דמי לדם נדה אפילו למ״ד ב׳ מעינות הן: ובית הדד נפקא להו מואת תורת הוב. סוס מני למימר מאיש איש אלא דבעי לאוקמי בית הלל אפי׳ כמ״ד דברה מורה כלשון בני אדם:

מקום זיבה מעין הוא או לא. וא"ת דבפ' דם הנדה (לקמן דף נו.) משמע דווב לאו מעין הוא דאמר ונילף מזובו שאינו מתעגל וי"ל דהתם קאמר ונילף מזובו אי לאו מעין הוא א"נ אף על גב דאינו מתעגל כדקאמר התם מ"מ בעי ליה הכא אי כמעין הוא ורבינן ליה במלורע מקרא דלוכר כמו שאר מעינות כיון דבוב אית ליה לזוב טומאה חמורה כמו ברוקו ומימי רגליו: אילימא בזב גרידא לאחרים

גורם מומאה. תימה וכי לא ידע רבא 🗣 סיפא דברייתא

לאחרים

דאיכא למיפרך מה לנקבה שכן מממאה מאונם תאמר בזכר דלא וב"ה קיימי במצורע דקתני בה בהדיא לקמן בפרק דם ופרכי מילי דזב וב"ש שום מומאה פרכי הנדה (דף נה.) שעיר המשתלח יוכיח: ואיבעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה לזכר כל שהוא זכר (האי) בין גדול בין קטן ובית הלל נפקא להו מזאת תורת סהזב בין גדול בין קטן אמר רב יוסף כי פשיט רבי שמעון בן לקיש בזב בעי הכי ראייה ראשונה של זב קמן מהו שתממא במגע 'זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע אמר רחמנא כל

ששכבת זרע שלו מממא ראייה ראשונה שלו מממאה והאי כיון דשכבת זרע שלו לא מממאה ראייה ראשונה גמי לא תממא או דילמא כיון דאילו איהו חזי תרתי מצמרפא מממיא אמר רבא ת"ש זאת תורת הזב יבין גדול בין קמן מה גדול ראייה ראשונה שלו מממא אף קמן ראייה ראשונה נמי מממא בעי רב יוסף יראייה ראשונה של מצורע מהו שתממא במשא מקום זיבה מעין הוא ומפמא או דילמא לאו מעין הוא אמר רבא ת"ש "זובו ממא הוא לימד על הזוב שהוא ממא במאי אילימא בזב גרידא לאחרים חצא ממנו שכבת זרע איתקש ראייה ראשונה לקרי אבל דקטן מאי מי אמרינן כיון דלקרי איתקש לא משכחת לה אלא בגדול דאיתיה בקרי אבל קטן דליתיה בקרי ליתיה בראייה ראשונה. או דילמא כיון דאילו חזי קטן ראייה אחריתי מצטרפת לקמייתא טומאת שבעה כדין זב בעל שתי ראיות: מטמא. נמי כשל גדול טומאת ערב בקרים: ראייה ראשונה של מצורע מהו שהטמא במשא. של איש טהור לא תבעי לך דודאי לא מטמא במשא דאיתקש לקרי וקרי לא מטמא במשא כדתנן בפ״ק דמסכת כלים [מ״א] ושניה נמי לא תבעי לך דאפילו

דהאי קרא לרבות למגע לא אינטריך דלא גרע משכבת זרע אלא למשא: אינימא בוב גרידא. דלאו מצורע למה לי קרא לטיפה עצמה פשיטא:

רגליה שבה. דאי פתיכי במימי רגליה טמאים כדאמרינן לעיל [ע"א] גזרו וכי האי גווגא אשכחן פ׳ המקבל (ב״מ דף קיב.) דבעו מרב ששת עליהם שיהו כזבים אבל קריו טהור כדאמרינן נשםן עבדו ביה רבנן היכרא: כי מיבעיא ליה לאחר ג'. דלגבי ישראלית טהורה כדאמר

2. זאת העדר ניףב זאים בע הַצָּא מָמֶנּנּ שִׁכְבַת זֶרע לְטָמְאָה בָה: ויקרא טו לב 3. דַּבָּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרְאַל ואמרתם אלהם איש איש וְאָמֶן וְנֶם אֲלֶנֶהם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זְב מִבְּשָׁרוֹ זוֹבוֹ טָמֵא הוּא: ויקרא טו ב

מוסף רש"י

שכבת זרע של ישראל כר' מהו. מי מסרחת בג' ימים כישראלית ואי פלטה ליה בתר ג' טהור הנוגע בטיפה או לא. ולהכי נהט בטיפה חו כת, ונהכי נקט שכבת זרע של ישראל, דאילו דכותי אתריטן קריו טהור (שבת 1919). דדייגי במצות. (שים מלות וחרדים בדבר ומחוך דאגה מתחממין, כדכתיב (תהלים לט) חם לבי להיות מעינותיו אב הטומאה לטמא אדם וכלים כזב דכתיב

במסכת שבת בפרק ר"ע [פו.]: דדייגי. ואפי' במעי עובדת כוכבים ושל עובד כוכבים

יראים וחרדים במצות ומתוך דאגתן מתחממין: הביל. חם: שחר מהור' בכל מקום ואפי' במעי ישראלית "חוץ ממי מעינוסיה. כגון רוקה ומימי רגליה רגלים שבה וכי תימא ה"ג מהור' מדאוריית' אבל דאתו מזב דכתיב ביה (ויקרא טו) וכי ממאה מדרבנן אמו מי רגליה מדאורייתא מי ירוק הזב ומיניה נפקי שחר מעיינות: מטמאו אלא ש"מ טהורה אפילו ימדרבנן מוכר נפקא. כיון דאתרבי מלורע ש"מ אמר מר שכבת זרע של ישראל ממאה למעינותיו אתרבי מצורעת לכל בכ"מ אפי' במעי עובדת כוכבים תפשוט דבעי מעינותיה דאיכא דכוותיהו בזכר: אלא לדמה. דליתיה בזכר: ואסור רב פפא ידבעי רב פפא שכבת זרע של בחשמיש המטה. בשבעת ימי ספירו ישראל במעי עובדת כוכבים מהו בתוך ג' לא דכתיב וישב מחוץ לאהלו ואין אהלו קמיבעיא ליה לרב פפא כי קמיבעיא ליה לאחר אלא אשתו [מו"ק ז:] שנאמר (דברים ה) ג' מאי ישראל דדייגי במצות חביל גופייהו שובו לכם לאהליכם: מאמר בנקבה. ומסריה עובדי כוכבים דלא דייגי במצות לא מצורעת דליתא בכל הני. בכריתות חביל גופייהו ולא מסריח או דילמא ייכיון בפרק ד' מחוסרי כפרה (דף ח:) איש . דאכלי שקצים ורמשים חביל גופייהו ומסריח פורע ופורס ואין אשה פורעת ופורמת וגבי תשמיש נמי מחוץ תיקו: דם מהרה של מצורעת ב"ש כו': מאי לאהלו כתיב ולא מחוץ לאהלה הילכך מעמא דב"ה אמר ר' יצחק ילזכר לרבות לא אתיא מוכר ואינטריך לנקבה מצורע למעינותיו ולנקבה לרבות מצורעת לגופה ולעולם לשאר מעינות. ומהיכא למעינותיה מאי מעינותיה אילימא שאר דנפקי שאר מעינות ליכא למימר מעינותיה מזכר נפקא אלא לדמה לממא דם דילפינן לדם דשאר מעינות ילפינום מהרה שלה וב"ש נקבה מזכר לא אתיא מרוק מה רוק שמתעגל ויולא הוא דאיכא למיפרך מה לזכר שכן מעון פריעה מתאסף תחלה יחד ואחר כך יולא ודם לאו מתעגל ויולא הוא: ואם ופרימה ואסור בתשמיש הממה תאמר אינו ענין לשאר מעינוחיה. דנפקי בנקבה דלא וב"ה לכתוב רחמנא בנקבה מלנקבה: שכן מטמאה באונם. ולא בעי זכר ואנא אמינא ומה נקבה שאינה לגבי זיבה: ופרכי מילי דוב. מעונה פריעה ופרימה ואינה אסורה בתשמיש בתמיה: ה"ג ואי בעים אימא אמרי הממה רבי רחמנא מעינותיה זכר לא כ"ש לך ב"ש האי לוכר מיבעי ליה כל אם אינו ענין לזכר תנהו ענין לנקבה ואם אינו ענין למעינותיה תנהו ענין לדמה לממא שהות וכר כו'. ול"ג נקבה כל שהיח נקבה כו' דח"כ מעינות למצורע מנא דם מהרה שלה וב"ש זכר מנקבה לא אתיא להו אלא לנקבה לרבות מצורעת למעינותיה ויליף זכר מנקבה למעינות והאי לזכר דמייתר להו לב״ה דרשי ליה ב"ש לזב קטן שמטמא בזיבה בן יומו ולה נפקה להו מחיש חישש לסבירא להוי דברה תורה כלשוו בני אדם ותינוקת קטנה נפקא להו מאשה ואשהם כדילפינן בריש פירקאם ואייתר להו לנקבה דהכא לרבות מלורעת למעינותיה וב״ה נמי לא דרשי איש איש מיהו נפקא להו מואת תורת הזב בין גדול בין קטן מטמא בזיבה: כי פשיט. כי דרים: מהו שחטמא. שניה לא מיבעיא לן דהא מרבינן לה מלוכר כל שהוא זכר והתם תרתי ראיות כתיבי והזב את זובו וראשון של זב גדול נפקא לן מהאי קרא זאת

מורת הזב דהיינו חדא ראייה דחדא

זיבה כתיב בקרא (ויקרא טו) ואשר

לו לי דל"ל וקשה לי דא"כ מאי פשיט ליה רבא לרב יוסף מברייתא דואת חורת הזב וכו׳